

De Familie Montessori

een stamboom

Fred Kelpin

Inhoudsopgave

Alessandro Montessori (1832 – 1915).....	3
Maria Montessori (1870 – 1952)	3
Giuseppe Montesano (1868 – 1961).....	8
Mario Montesano Montessori (1898 – 1982)	8
Marilena Henny – Montessori (1919 – 2009).....	10
Mario Montessori Jr. (1921 – 1993)	10
Rolando Montessori (1925 – 1988).....	12
Renilde Montessori (1929 – 2012)	12
Bronnen:	14
Dank:	14

De Montessori's

Alessandro Montessori (1832 – 1915)

Alessandro Montessori begon zijn loopbaan als militair. Spoedig daarna werd hij ambtenaar in een tijd waarin Italië uitgroeide van een verzameling staatjes naar een groot koninkrijk. Hij was een voorstander van zo'n moderne staat, die hij als ambtenaar diende. Zijn werkterrein was de zoutwinning en de tabaksteelt en de verkoop ervan; activiteiten die toen nog het domein van de staat waren. Daarvoor was hij als beambte in dienst van het Vaticaan mede belast geweest met de financiën van die staat. In die tijd was het Vaticaan een heel wat groter rijk dan het ministaatje van tegenwoordig. Zijn bemoeienissen met de tabak brachten hem naar Chiaravalle in de provincie Ancona aan de Adriatische Zee, waar veel tabak verbouwd werd. Daar ontmoette hij Renilde Stoppani, met wie hij in 1866 trouwde.

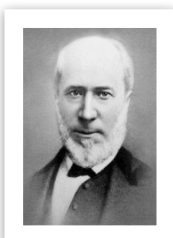
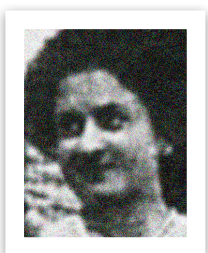
Renilde Montessori – Stoppani (1840 – 1912)

Renilde Stoppani was niet alleen een mooie vrouw om te zien. Zij kwam uit een vooraanstaande familie en was, en dat was in die tijd zeker niet gebruikelijk, zeer belezend. Ze heeft haar dochter altijd gesteund in elke beslissing die Maria nam in verband met haar loopbaan, tot aan haar dood in 1912.

Maria Montessori (1870 – 1952)

Maria Montessori was het enige kind van Alessandro en Renilde. Ze werd in 1870 in Chiaravalle geboren. Kort na haar geboorte verhuisde het gezin naar de nieuwe hoofdstad van het land: Rome. Maria had aanleg voor de exacte wetenschap, vooral voor wiskunde en biologie. Na haar middelbare school werd ze opgeleid als arts aan de universiteit van Rome. Ze was een van de eerste vrouwen die als arts afstudeerden in Italië. In 1896. Haar ouders hadden haar liever onderwijzeres zien worden. Die kregen op een merkwaardige wijze tenslotte toch nog hun zin. Behalve als arts was ze ook een der eersten die zich in Italië inzette voor de vrouwenemancipatie.

In haar specialisatie aan het Santo Spirito ziekenhuis van Rome kwam ze in contact met kinderen met een verstandelijke beperking. Ze ging zich op hun opvoeding toeleggen daarbij voortbordurend op het werk van de Franse artsen Jean Caspar Itard (links) en Édouard Séguin. Ze was daarin erg succesvol. In 1898 sprak ze in Turijn een congres toe over haar werk. Ze pleitte voor een betere opvoeding voor deze kinderen. Er zou

een speciaal instituut moeten komen om leerkrachten voor hen op te leiden.

Dat instituut kwam er: het Orthofrenisch Instituut te Rome. Wij zouden het een pedagogisch instituut noemen. Montessori kreeg er de leiding over samen met haar collega Giuseppe Montesano. Hij was meer dan een collega. Tussen hen had zich een liefdesrelatie ontwikkeld. Op 31 maart 1898 werd een jongetje geboren: Mario Montesano Montessori. De vader erkende het kind; zijn naam staat op de geboorteakte. Die van zijn moeder niet. Daar staat NN. De ouders trouwden niet, waarom niet is onduidelijk. Maar ze ontwikkelden wel samen het leerplan voor het instituut.

Tenslotte verliet Maria Montessori het instituut in 1901. Haar biograaf Rita Kramer schrijft dat het onduidelijk is waarom. Montessori wordt kort daarna hoogleraar antropologie aan de universiteit van Rome. Ze zal dat tot 1916 blijven. Haar werk aan de universiteit is beschreven in haar boek **"Pedagogische Antropologie"**.

Omstreeks deze tijd realiseert Montessori zich dat er niets is in de door haar ontwikkelde werkwijze voor kinderen met een verstandelijke beperking dat deze werkwijze ongeschikt maakt voor kinderen zonder die beperking. Als die werkwijze maar bij jongere kinderen wordt toegepast. In een voorschoolse situatie. Ze kreeg de kans om dit uit te testen in de Romeinse wijk San Lorenzo waar een soort crèches, kindertehuizen, waren gesticht in gerenoveerde arbeiderswoningen.

Deze 'Kinderhuizen' (Case dei Bambini) waren een groot succes. De Casa dei Bambini in San Lorenzo bestaat nog steeds. Montessori beschrijft de werkwijze die gevolgd wordt in een Kinderhuis in het bekende boek **"De Methode, de Ontdekking van het Kind"**. Als later de Montessoriwerkwijze wordt uitgebreid met onderwijs voor kinderen van 6 – 12 jaar, dan schrijft ze ook daarover een boek. Dat heet **"Zelfopvoeding"** en bestaat uit twee delen. In het eerste deel worden de achtergronden van het werken met oudere kinderen belicht. Het tweede deel bevat een overzicht van het tot dan ontwikkelde materiaal.

Behalve dat ze boeken schreef over haar werk reisde Montessori persoonlijk de wereld over om lezingen te geven waarin ze haar werkwijze toelichtte. In Europa, maar ook al heel snel in de Verenigde Staten (vanaf 1913). Lezingen werden vaak gecombineerd met een cursus waarin de werkwijze uiteengezet werd en een Montessoridiploma behaald kon worden. Ook zijn er Montessoricongressen, waar Montessorianen elkaar ontmoeten en de ontwikkeling van hun werk bespreken.

Toen Montessori in 1915 opnieuw naar de Verenigde Staten reisde, naar de wereldtentoonstelling in San Francisco, was dat in gezelschap van haar toen zeventienjarige

zoon Mario. Van deze reis is het klaslokaal met de grote ramen bekend. Onder leiding van Helen Parkhurst waren tijdens de tentoonstelling kinderen in dat klaslokaal aan het werk. Bezoekers van de tentoonstelling konden door de ramen de kinderen aan het werk zien. Mario staat links op de foto die van dit lokaal gemaakt is. Derde van links is Maria Montessori.

Montessori reisde eind 1915 naar huis, omdat haar vader was overleden. Mario bleef achter in de VS. Montessori vestigde zich in Barcelona, waar ze leiding gaf aan een Montessori Centrum. Dat bestond uit scholen, een studiecentrum en een opleiding. Mario trouwde in 1917 met Helen Christy in San Francisco. Zijn moeder was daarbij aanwezig. In 1918 voegden Mario en Helen zich bij haar in Barcelona.

Vanaf 1915 woonde Montessori in Barcelona. Wel reisde ze met haar zoon en diens gezin regelmatig voor langere tijd naar Italië en andere landen, om er cursussen te geven. Rolando, het derde kind van Helen en Mario werd in Italië geboren. Mario werd de belangrijkste medewerker van Maria Montessori. Samen met zijn gezin dat uit Helen en vier kinderen bestond vormden ze een gemeenschappelijk huishouden, waarvan Maria de spil was, schrijft Schwegman.

In Italië was sinds 1922 de fascistische dictator Mussolini aan de macht. In 1924 ontmoette Montessori de nieuwe leider van Italië. Mussolini steunde Montessori bij de verbreiding van het Montessorionderwijs in zijn land. Alle staatsscholen moesten Montessorischolen worden. De ideeën van de zich verder ontwikkelende fascistische dictatuur en de ideeën van Montessori over wereldvrede raken steeds meer op gespannen voet met elkaar. Dat leidde tot verwijdering en tenslotte tot een breuk tussen Mussolini en Montessori in 1934. De Montessorischolen werden gesloten en Montessori zou niet voor 1947 in Italië terugkeren.

Tijdens een congres in Denemarken in 1929 werd door Dr. Montessori en Mario Montessori de Association Montessori Internationale (AMI) opgericht. Deze vereniging moest erop toezien dat internationaal opzicht de eenheid in de Montessoriwerkwijze bewaard werd en dat niet elk land zijn eigen gang ging in de toepassingen van Montessori's opvoedingsbeginselen.

Het leven van de Montessori's kreeg plotseling een dramatische wending toen in Spanje een burgeroorlog uitbrak tussen de democratische republiek met een gekozen regering en het leger onder leiding van de fascistische generaal Franco. Een Brits oorlogsschip bracht Maria naar Londen. In Oxford werd korte tijd daarna een congres gehouden. Om dit congres voor te bereiden was Mario al in het Verenigd Koninkrijk. Tijdens dit congres was Ada Pierson aanwezig als hulp. Ze had het jaar daarvoor haar Montessoridiploma behaald in het Verenigd Koninkrijk. Omdat de Montessori's niet naar Barcelona terug konden en Mario een verblijfsvergunning in Engeland geweigerd werd, nodigde Ada, na overleg met haar ouders, de familie uit om te komen

logeren in het huis van haar ouders, de villa Intimis, in Baarn.

De familie, dat betekende Dr. Montessori, Mario Montessori, Marilena, Mario en Rolando. Renilde en haar moeder waren bij het uitbreken van de burgeroorlog naar de Verenigde Staten vertrokken, maar keerden in 1939 naar Barcelona terug. Helen Christy bleef daar wonen.

Bij het uitbreken van de burgeroorlog was ze juist van Mario gescheiden. Ze

woonde met Renilde op kamers in Barcelona. Renilde voegde zich later bij het gezelschap in Nederland. In Intimis voltooide Dr. Montessori haar boek **"Het Geheim van het Kinderleven"**, dat ze opdroeg aan de Piersons.

OPDRACHT

AAN DEN HEER EN MEVROUW ALLARD EN ADA PIERSON

EN AAN HUN LIEVE DOCHTER ADA

DRAAG IK DIT BOEK OP

IN HERINNERING AAN DE TIJD, DOORGEBRACHT

IN HUN HEERLIJKE WONING „INTIMIS" TE BAARN,

TOEN DE ORKAAN VAN DE OORLOG IN SPANJE

MIJ EN MIJN FAMILIE IN DEN VREEMDE JOEG

Na enige tijd vestigde Montessori zich in Laren, waar ze een Montessori Centrum stichtte, zoals daarvoor in Barcelona. Ze woonde toen in de kleine villa "De Binckhorst". Haar school was op enige minuten lopen gevestigd in "Groenendaal".

In 1939 vertrokken Maria en Mario op uitnodiging van het Theosofisch Genootschap te Madras (tegenwoordig Chennai) naar India. Voor een paar maanden was het plan. Om er cursussen te geven. Het

werden zeven jaar, omdat de Tweede Wereldoorlog uitbrak. Italianen waren burgers van een staat waar Engeland mee in oorlog was. Pakistan, Bangladesh en India, toen nog één kolonie, waren een onderdeel van dit Engeland. Uiteindelijk werden ze geïnterneerd in Kodaikanal, waar ze een school begonnen en ook een cursus gaven. Het kosmisch onderwijs kreeg in Kodaikanal zijn meer definitieve vorm. Montessori schreef er twee boeken over: **"To Educate the Human Potential"** en **"From**

Childhood to Adolescence". In deze uitwerking werd ze geïnspireerd door de opvattingen van Antonio Stoppani, mogelijk een ver familielid.

Stoppani was een priester en geleerde die doceerde aan de universiteit van Milaan. Hij was een geoloog van betekenis die in zijn boeken probeerde de uitkomsten van de moderne natuurwetenschap te convergeren met de dogma's van zijn katholieke kerk. Stoppani was daarnaast ook een volksoepvoeder. Hij schreef het boek "**Il Bel Paese**" waarin hij de geologie van het Italiaanse landschap beschreef in de vorm van 'praatjes aan de haard'. In voor de leek begrijpelijke taal dus. Een bekend Italiaans kaasje werd naar zijn boek genoemd en draagt nog altijd zijn portret. Montessori nam zijn idee van evolutie over, die we tegenwoordig beschrijven als 'intelligent design'.

Mario werkte de ideeën van zijn moeder en hemzelf in de praktijk uit in de school. Hij werd hierbij geholpen door Lena Wikrameradne, een door Maria en hem in Chennai opgeleide Montessorileidster.

Tijdens de oorlog hadden de Duitsers in Nederland "Groenendaal" gesloten en de school ondergebracht in een al eerder bestaande Montessorischool in Laren, die niet onder leiding van Montessori stond. Toen Montessori in 1946 naar Nederland terugkeerde zag ze ervan af om haar Centrum in Laren te heropenen. Ze keerde van 1947 – 1949 naar India terug om haar werk daar voort te zetten. Ze ging, als ze in Nederland was, in Amsterdam wonen. Op de Koninginneweg 161.

Voor haar verdiensten werd Dr. Montessori in 1950 onderscheiden als Officier in de Orde van Oranje – Nassau.

In die tijd voltooide Montessori haar boek "**Aan de Basis van het Leven**" over zuigelingenopvoeding en kosmische opvoeding. Op 81-jarige leeftijd overleed ze in Noordwijk tijdens een korte vakantie. Ze werd daar ook begraven. Haar grafschrift luidt:

"Ik vraag de lieve kinderen, die alles kunnen, om zich bij mij aan te sluiten voor het mogelijk maken van vrede onder de mensheid en in de wereld."

Giuseppe Montesano (1868 – 1961)

Maria en Giuseppe vormden op het eind van de 19de eeuw een liefdespaar. Ze kregen een zoontje, Mario, maar trouwden niet. Giuseppe erkende de kleine Mario wel. in 1901. Die heet dan ook officieel Mario Montesano Montessori. En zijn kinderen hebben ook Montesano in hun naam staan.

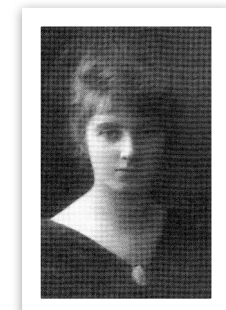
Montesano, die net als Montessori medicijnen gestudeerd had aan de universiteit van Rome, wisselde niet van blikveld. Hij werd psychiater en bleef zich bezighouden met de opvoeding van het afwijkende kind. Op dit terrein ontwikkelde hij zich tot een autoriteit in Italië. Zijn maatschappelijke betrokkenheid uitte hij in een aantal maatschappelijke functies. Hij werd wethouder en ook loco-burgemeester van Rome. Toen hij op 92-jarige leeftijd overleed kreeg hij een staatsbegrafenis.

Mario Montesano Montessori (1898 – 1982)

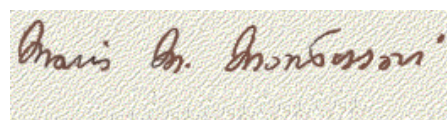
Maria en Giuseppe trouwden dus niet na de geboorte van Mario. Hij werd aanvankelijk ook niet door een van beiden persoonlijk opgevoed. Hij woonde op het platteland bij een boerenfamilie. Zijn vader bekostigde zijn schoolopvoeding en de vakanties. Zijn moeder kwam wel bij hem op bezoek, zonder dat hem duidelijk was dat de bezoeker zijn moeder was.

Dat veranderde in 1913. De veertienjarige Mario ging deel uitmaken van het gezin dat hij nu met zijn moeder vormde. Voor de buitenwereld bleef hij aanvankelijk nog haar neef of aangenomen zoon. Twee jaar later vergezelde hij zijn moeder naar de Verenigde Staten, waar hij bleef toen zij naar Rome terugkeerde omdat haar vader overleden was.

In 1917 trouwde Mario er met Helen Christy. In San Francisco. Maria Montessori was daarbij aanwezig. Hij voorzag op verschillende manieren in hun onderhoud. Bij voorbeeld door een Montessori-schooltje te openen in Hollywood dat bezocht werd door de kinderen van filmsterren als Mary Pickford en Douglas Fairbanks. In 1918 kwamen ze naar Barcelona, waar ze een huishouden vormden met Maria Montessori. Over Helen is verder maar weinig bekend. Mario en Helen kregen vier kinderen: Marilena, Mario, Rolando en Renilde. Ze scheidden in 1936.

Mario heette officieel Mario Montesano Montessori. Zo tekende hij ook zijn post: Mario M. Montessori

Montesano Montessori

Onderstaand treft u één of meerdere personen aan die met deze naam bij de volkstelling van 1947 werden geregistreerd. Let wel: voor gehuwde vrouwen geldt dat zij uitsluitend geteld zijn met hun meisjesnaam.

De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen toonde bij haar 200-jarig bestaan een aantal naamstrookjes van bekende en minder bekende mensen op haar jubileumsite; zie [hier](#).

Mario Montesano Montessori, geb. 31-3-1898, won. Koninginneweg 161, Amsterdam;
Mario Montesano Montessori, geb. 22-4-1921, won. Herengracht 349, Amsterdam;
Renilde Montesano Montessori, geb. 15-5-1929, won. Koninginneweg 161, Amsterdam.

[terug](#)

© 2000-2013 Centraal Bureau voor Genealogie — KNAW/Meertens Instituut

Centraal Bureau voor Genealogie Postbus 11755, 2502 AT Den Haag. Telefoon +31 (0)70 31 50 5000. Fax +31 (0)70 34 78 394.

nfb@cbg.nl

disclaimer

Zijn kinderen heten dus ook Montesano Montessori.

Dat blijkt bij voorbeeld uit de strookjes van de volkstelling van 1947 van de gemeente Amsterdam die bewaard zijn gebleven in het Meertens Instituut te Amsterdam. Omdat de kinderen de naam Montesano niet of nauwelijks gebruikten maak ik er hier melding van, maar laat ik de naam verder in dit artikel achterwege.

Mario werd de belangrijkste medewerker van zijn moeder. In haar testament benoemde ze haar zoon tot de erfgenaam van haar werk. Dat werk zette hij nauwgezet voort als algemeen directeur van de AMI. Zijn bijdragen aan de verdere uitbouw van de werkwijze zijn er respectabel met name ook waar het de lagere school en het kosmisch onderwijs betreft. Maar al in **"De Methode"** noemt Maria de door haar zoon ontwikkelde botanische mapjes.

De rol van Helen Christy in het leven van Mario is wat onderbelicht gebleven. Ze was de moeder van zijn kinderen. Veel meer weten we niet van haar. Twee van die kinderen, Mario en Renilde, zouden later een belangrijke rol spelen in de verdere ontwikkeling van de Montessori werkwijze. Over Mario's tweede vrouw, Ada Pierson, met wie hij in 1947 trouwde weten we meer. Zij was een belangrijke steun voor Maria en Mario sinds 1936 en bleef dat voor Mario nadat Maria in 1952 was overleden. Ada volgde een Montessoriopleiding in Amsterdam, die ze in 1935 wisselde voor een opleiding bij de Montessori's in Oxford. Ze was secretaris van de AMI toen Mario directeur was en bleef na Mario's overlijden de kurk waar de AMI op dreef. Vaak waren ze samen op reis om ergens lokale activiteiten van Montessorianen te steunen.

Marilena Henny – Montessori (1919 – 2009)

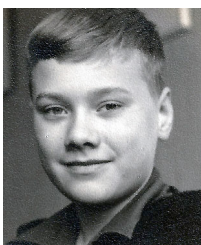
De oudste dochter van Mario en Helen vervulde geen rol op de voorgrond in de Montessoriwereld. Haar man, Jan Henny, was een financieel deskundige. Die deskundigheid maakte hem de ideale penningmeester van de AMI. Een functie die hij omstreeks 1980 bekleedde. Op de foto: Marilena met haar kinderen Pieter, Alexander (links van zijn moeder) en Helen.

Haar schoondochter Patricia Wallner, de eerste vrouw van zoon Pieter, is AMI-trainer op het Assistants to Infancy niveau. Marilena's zoon Alexander maakte enige tijd deel uit van de Board en het Executive Committee van de AMI. Hij leidt de Montessori-Pierson Publishing Company. Deze uitgeverij geeft bestaande boeken en nieuwe in boekvorm verzamelde lezingen van Dr. Montessori uit.

Mario Montessori Jr. (1921 – 1993)

Mario werd in Barcelona geboren. Hij leidde met zijn broer en zusjes het bestaan van 'nomaden', zoals hij dat zelf noemde. In Italië woonde hij als peuter in Napels, Milaan en Rome. In Londen ging hij naar de Montessori-kleuterschool. Zijn zusjes en broer woonden vaak weer op andere plaatsen dan hij. Toen in 1936 de Spaanse burgeroorlog uitbrak woonden Rolando en hij in Barcelona. Zijn vader was in Londen. Op de torpedoboot die zijn grootmoeder naar Londen bracht mochten ze niet mee. Via Genua reisden de broers naar Londen en ze woonden tenslotte in Baarn bij de familie Pierson. Mario was 15 jaar toen hij in Nederland aankwam. Hij maakte zijn middelbare school af op het Baarns Lyceum. In 1941 deed hij eindexamen HBS-A. Hij woonde toen met tegenzin in Nederland.

Mario III

Carolina

Ada

Nicolina

Rolando

Mario had altijd al landbouwkundige in de tropen willen worden. Dat trof, want in Deventer was een hogeschool voor de tropische landbouw. Daar ging hij heen. Op de dag dat hij afstudeerde riep Mussolini alle Italiaanse mannen onder de wapens. Mario was zo'n man, maar soldaat worden wilde hij niet. Hij dook onder in Amsterdam, waar hij betrokken raakte bij het georganiseerde verzet. Als fietskoerier bracht hij materiaal (microfilms, wapens, munitie) naar en van de Biesbosch, vanwaar het de grens over werd gesmokkeld. Hij kreeg hiervoor het verzetsherdenkingskruis. En hij kwam tot het inzicht dat er ook andere manieren waren om mensen te helpen dan als landbouwkundig ingenieur. Aan de Vrije Universiteit in Amsterdam begon hij aan een studie psychologie.

Mario werd opgeleid in de tradities van de analytische psychologie waarvan Carl Jung de grondlegger is. Maar hij voelde zich tenslotte meer aangetrokken tot de psychoanalyse van Sigmund Freud. In die gedachtewereld vond hij veel noties terug die hij kende van zijn grootmoeder. Hij volgde na de oorlog een opleiding in psychoanalyse en werd stafmedewerker bij een psychiatrische inrichting te Santpoort. In de Nederlandse en internationale beroepsvereniging voor speelde hij een belangrijke rol. In 1961 werd hij een zelfstandig gevestigde psychoanalyticus in Amsterdam.

Als Freudiaan heeft hij veel voor verschillende groepen mensen in de verdrukking kunnen betekenen. Voor de kinderen van NSB'ers die na de oorlog met de nek werden aangekeken voor fouten die hun ouders begaan hadden en waar zij als kind part noch deel aan hadden. Ook stelde hij in de zeventiger jaren zijn huis open voor Chileense vluchtelingen in Amsterdam die het bewind van Pinochet ontvlucht waren. Samen met zijn kinderen gaf hij ze een thuis. En ik herinner me hoe hij tijdens een Montessoricongres in Amsterdam in 1979 de problemen uiteenzette die kinderen van Berbers die in het Atlasgebergte geboren waren ondervonden als ze plotseling aan de wel heel andere omgeving, in Amsterdam, werden blootgesteld.

Maar hij was ook een bewaker van het gedachtegoed van zijn grootmoeder en zijn vader in Nederland. Hij zag de invoering van de Wet op het Kleuteronderwijs in 1956 als een aanslag op de kwaliteit van het Montessorionderwijs in Nederland, onder meer omdat kinderen nu pas na hun vierde jaar naar school mochten in plaats van na hun derde. Hierdoor kwamen een aantal vormende activiteiten van het kind in het gedrang, omdat ze niet in de daarvoor geldende gevoelige perioden konden worden aangeboden.

Toen hij merkte dat zijn jongste zoon op een Montessorischool op een andere manier leerde schrijven en lezen dan zijn grootmoeder had aanbevolen trok hij opnieuw ten strijde. Daarna verklaarde hij ook nog dat in Nederland geen Montessorischolen stonden omdat die scholen geen uitvoering gaven aan de kosmische opvoeding die zijn grootmoeder en vader hadden ontwikkeld. Hij richtte de Stichting Montessori Centrum op om de kwaliteit van de Montessoriopvoeding in Nederland te verbeteren en werd er de secretaris van. Prof. Dr. Jan Koning werd de voorzitter. En zo werd dan toch nog het Montessori Centrum uit Laren voortgezet.

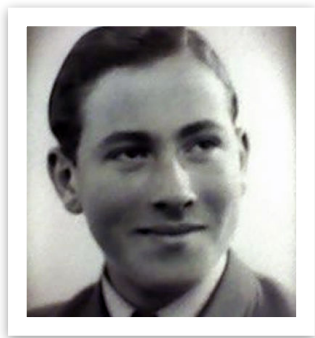
Voor de kwaliteitsbewaking en – verbetering is de SMC van enorme betekenis geweest. Niet in het minst omdat Mario erin slaagde om aan het Algemeen Pedagogisch Studiecentrum een didactisch medewerker benoemd te krijgen, speciaal voor het Montessorionderwijs die zich met kwaliteitsbewaking, onderzoek en kwaliteitsverbetering kon gaan bezighouden. De Montessorischolen werden weer echte Montessorischolen, want de implementatie van het Kosmisch Onderwijs werd krachtig ter hand genomen.

Het is dan ook meer dan verdiend dat Mario voor al die maatschappelijke betrokkenheid werd onderscheiden als Officier in de Orde van Oranje-Nassau. Net als zijn grootmoeder.

Mario en zijn vrouw Elly van der Linde stichtten een groot gezin met vijf kinderen. Zijn oudste dochter Carolina stelt via de AMI haar gedegen kennis van de Montessorihistorie ter beschikking door mee te werken aan de ordening van het archief en het klaar voor uitgave maken van boeken en bundels met lezingen.

Rolando Montessori (1925 – 1988)

Van Mario en Helens derde kind weten we niet zo veel. Misschien niet omdat hij op jonge leeftijd naar de Verenigde Staten vertrok. In 1960. In 1967 kreeg hij de Amerikaanse nationaliteit. Hij trouwde met Anne Dege uit Delaware. Haar ouders waren Duitse immigranten, die in 1900 naar de Verenigde Staten kwamen.

Rolando en Anne kregen een zoon (foto rechts), Phillip Montessori, die in 1962 geboren werd. Phillip leidt de Montessori Corporation, die zich inzet voor de verspreiding van de Montessorioopvoeding in alle lagen van de bevolking in de VS.

Renilde Montessori (1929 – 2012)

Renilde Montessori, op de foto met haar zoons Saulo (boven) en Pelayo, was het jongste kind van Mario Montessori Sr. en Helen Christy. Aanvankelijk koos ze voor een loopbaan buiten de Montessoriwereld. Maar dat veranderde in 1968; toen werd ze assistent van haar vader.

Ze volgde een Montessoricursus in 1971 bij het Washington Montessori Institute waar Betty Stephenson op dat moment 'director of training' was. Daarna gaf ze le-

zingen en stichtte ze in Toronto (Canada) een Montessoriopleiding, waarvan zij de leiding op zich nam.

In 1995 kwam ze terug naar Amsterdam, naar het huis op de Koninginneweg waar ze ook in 1947 met haar vader en Ada gewoond had. Het appartement op de bovenverdieping werd de woonplaats van de 'General Secretary' van de AMI, waar ze ook als leerling van het Amsterdamse Montessori Lyceum gewoond had. Vijf jaar later werd ze 'President'. Ze bleef dat tot 2005, het jaar waarin ze terugkeerde naar Catalonië.

In de tien jaar die Renilde in Amsterdam verbleef heeft ze veel op de rails gezet. Ze nam het initiatief tot het opzetten van een website van de AMI op het moment dat veel mensen zich afvroegen wat zoiets eigenlijk was.

Ze steunde het afmaken van een ander project dat al jaren liep: het vastleggen van al het Montessorimateriaal in nauwkeurige werktekeningen; de blueprints. Dit project nam meer dan tien jaar tijd in beslag.

Door haar intensieve contact met haar grootmoeder wist ze hoe belangrijk die de toepassing van haar gedachten buiten de directe schoolwereld vond. Om Montessorianen te stimuleren dit ook te doen richtte ze "Éducateurs sans Frontières" op. Dat zijn bijeenkomsten voor door de AMI getrainde Montessorianen die samen de opvoedingsprincipes grondig herbeleven en ermee aan de slag gaan op plaatsen waar aan kinderen hulp geboden moet worden. Ze schreef er een boek over dat in het Frans (2000) en in het Engels (2005) verscheen.

Ook ondernam ze pogingen om het archief van de AMI, een rijke bron van studiemateriaal, te ordenen en openbaar te maken. Dat duurde veel langer dan ze gedacht had. Van het opnieuw oprichten van een Internationaal Montessori Studiecentrum in Spanje is het niet meer gekomen.

In haar tijd als secretaris en president vroeg ze overal ter wereld aandacht voor de Montessoriopvoeding. Ze sprak vloeiend Engels, Spaans, Nederlands, Frans en Italiaans. Dat kwam haar daarbij goed van pas.

Van haar twee kinderen was en is Saulo nauw betrokken bij het werk voor de AMI. Hij was geruime tijd lid van het bestuur en is lid van het bestuur dat leiding geeft aan het MM 75 fonds. Dat fonds, opgericht toen zijn grootvader 75 jaar werd, geeft renteloze leningen aan Montessorianen die worden opgeleid tot trainer.

Bronnen:

"Maria Montessori 1870 – 1952 An Anthology"
Association Montessori Internationale
Amsterdam, 2005

"Maria Montessori, her life and Work"
E.M. Standing
Mentor Book, 1957

"Maria Montessori, a Biography"
Rita Kramer
Capricorn Book, 1976

"Maria Montessori 1870 – 1952 Kind van haar Tijd, Vrouw van de Wereld"
Marjan Schwegman
Amsterdam University Press, 1999

"Montessori en fascistisch Italië Een receptiegeschiedenis"
Hélène Leenders
Uitgeverij Intro, Baarn 1999.

"Een Leven Lang Kleinzoon"
(interview met Drs. Mario M. Montessori Jr.)
Haagse Post, 19 april 1986

"Maria Montessori Haar Leven en Werk in Kort Bestek"
Peter van Eeden
Dokumentatie- en Informatiecentrum
Zelhem, 1973

"Maria Montessori Sails to America" a private diary
Maria Montessori
Translated and introduced by Carolina Montessori
Montessori-Pierson Publishing Company, Amsterdam 2013.

Dank:

Bij het samenstellen van deze stamboom van de Familie Montessori ben ik veel dan verschuldigd aan:

- Carolina Montessori
- Alexander Henny
- Mechteld Henny – van Gendt

